

 Būvniecības valsts kontroles birojs	Būvniecības valsts kontroles birojs	
	Kvalitātes vadības sistēmas dokuments	
	Numurs: PP.BVS.Nr.6	Versija:6
	APSTIPRINU: Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļas vadītāja M.Kavosa 11.11.2022 Nr. 1-1.6/2022/78	

PATSTĀVĪGĀS PRAKSES UZRAUDZĪBA

Apakšprocesa mērķis ir noteikt BSN uzdevumus, veicot būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.

Terminu un saīsinājumu skaidrojums:

BIS – Būvniecības informācijas sistēma;

BSN – Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļa;

Birojs – Būvniecības valsts kontroles birojs;

PAIKN – Plānošanas, analīzes un iekšējās kontroles nodaļa;

Eksperts – Persona, kas ir kompetenta un tiesīga veikt kandidātu kompetences novērtēšanu un sertificēto būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzību;

MK – Ministru kabinets;

BUP – Būvspeciālistu uzraudzības plāns.

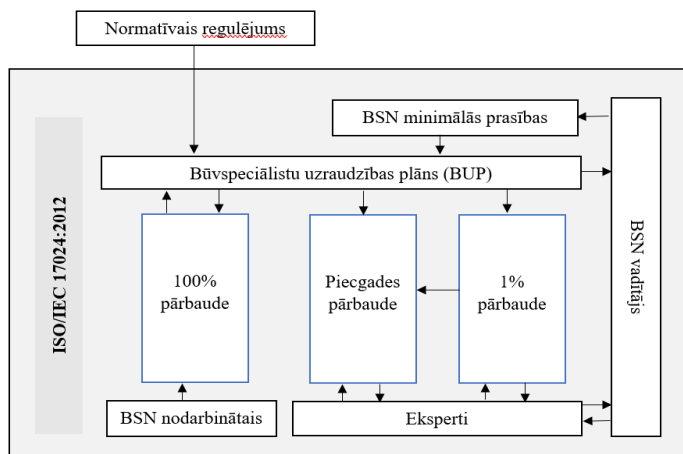

Formas:

- Forma Nr.1: Uzraudzības protokols;
- Forma Nr.2: Būvekspertīzes pārbaudes atskaite;
- Forma Nr.3: Būves ekspertīzes pārbaudes atskaite, ierodoties objektā;
- Forma Nr.4: Būvekspertīzes padziļinātās pārbaudes atskaite uzraudzības plāna ietvaros.

1. Būvspeciālistu patstāvīgās prakses un profesionālās pilnveides pārbaude

- 1.1. BSN nodarbinātais uzraudzības procesa ietvaros katru gadu pēc 1.aprīļa sagatavo un saskaņo ar BSN vadītāju BUP, kurā nosaka būvspeciālistus šādām patstāvīgās uzraudzības pārbaudēm: ikgadējai jeb 100% pārbaudei, plānveida jeb piegades pārbaudei, padziļinātai jeb 1% pārbaudei (*skat. 1.attēlu*).

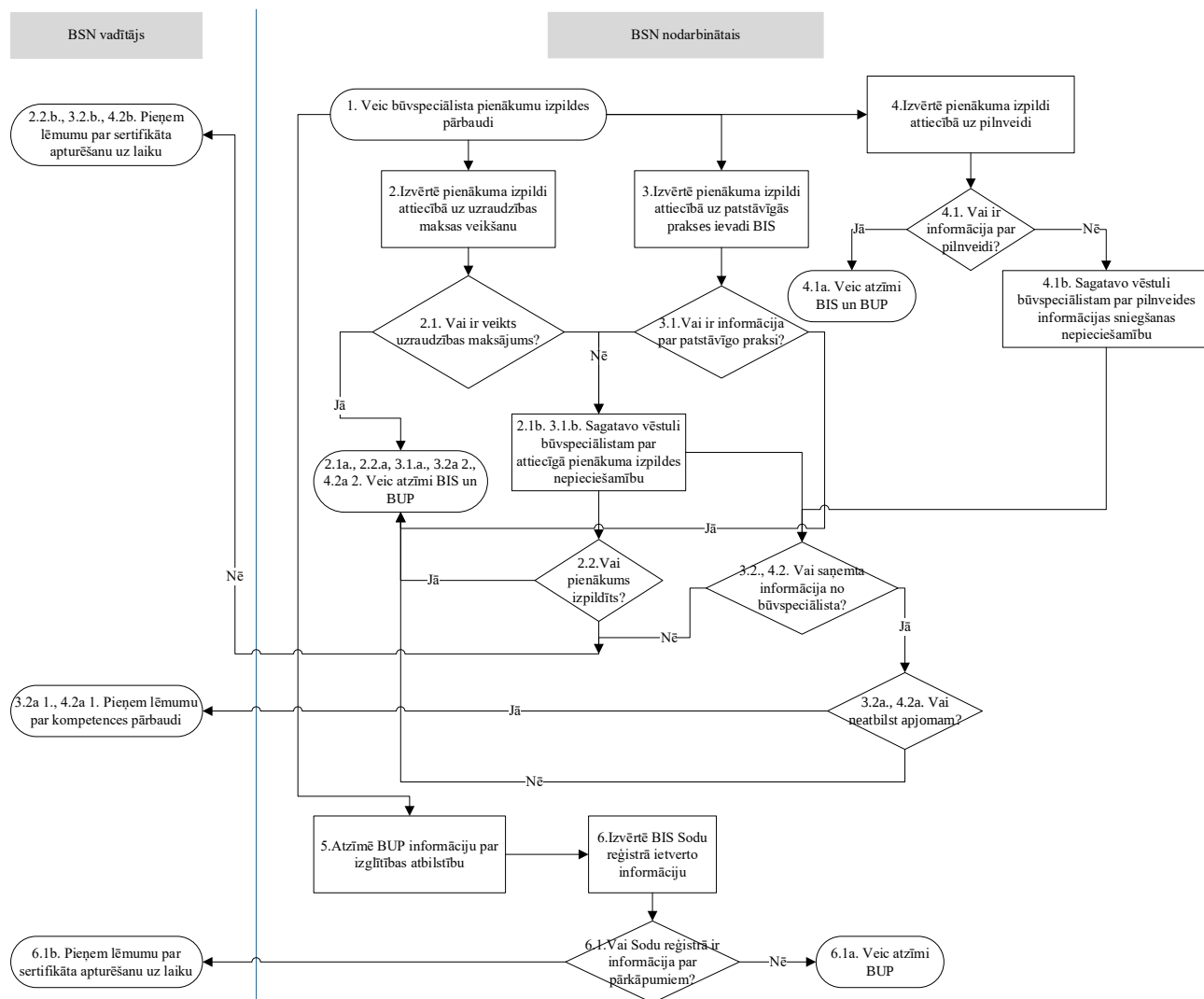

1.attēls. Patstāvīgās prakses uzraudzības shēma

- 1.2. BUP ikgadējai jeb 100% pārbaudei tiek novirzīti visi būvspeciālisti ar aktīvu sertifikātu būvexpertīzes specialitātē.
- 1.3. BUP plānveida jeb piecgades pārbaudei katru gadu tiek novirzīti tie būvexpertīzes specialitātē sertificētie būvspeciālisti, kuriem sertifikāts būvexpertīzes specialitātē jau sasniedzis piecu gadu periodu vai kuriem pagājuši jau pieci gadi kopš iepriekšējās piecgades pārbaudes.
- 1.4. BUP padziļinātai jeb 1% pārbaudei tiek novirzīts 1% no visiem būvexpertīzes specialitātē sertificētajiem būvspeciālistiem, kuri saskaņā ar risku analīzi nozīmējami uz padziļinātu pārbaudi, izņemot tos būvspeciālistus, kuriem kopš pirmreizējās kompetences novērtēšanas nav pagājis viens gads. BSN padziļinātai pārbaudei ir tiesīga izvēlēties būvspeciālistu arī pēc nejaušības principa. Prioritāri tiek novirzīti būvspeciālisti, kuriem:
 - 1.4.1. pēdējo piecu gadu periodā ir izteikts brīdinājums vai bijusi uz laiku apturēta sertifikāta darbība;
 - 1.4.2. veicot profesionālās darbības pārbaudi, konstatēti maznozīmīgi pārkāpumi;
 - 1.4.3. kārtots eksāmens atkārtotai kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai;
 - 1.4.4. patstāvīgās prakses ietvaros ievērojamam skaitam objektu sagatavoti būvprojekta vai būves ekspertīzes atzinumi.
- 1.5. BSN attiecībā uz patstāvīgo praksi un pilnveidi piecu gadu periodā ir noteiktas šādas minimālās prasības:
 - 1.5.1. Būvspeciālistam ir pienākums kalendārā gada ietvaros izstrādāt vismaz vienu ekspertīzi attiecīgajā būvexpertīzes specialitātes darbības sfērā. Ja divus gadus piecu gadu laikā nav izpildītas prasības attiecībā uz patstāvīgo praksi, tad būvspeciālistam tiek nozīmēta atkārtota pārbaude kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai.
 - 1.5.2. Būvspeciālistam ir pienākums paaugstināt savu profesionālo kompetenci atbilstoši kompetences pārbaudes iestādes, kura sākotnēji piešķirusi būvprakses sertifikātu, noteiktajam tēmu un apjomu sarakstam. Ja piecu gadu laikā nav izpildītas prasības attiecībā uz profesionālo pilnveidi, tad būvspeciālistam tiek nozīmēta profesionālās pilnveides pārbaude.
- 1.6. Ārpuskārtas uzraudzības ietvaros BSN pārbauda sūdzībās un iesniegumos norādītos, kā arī citos veidos iestādes rīcībā nonākušos faktus par iespējamām būvspeciālista profesionālās darbības un ētikas pārkāpumiem atbilstoši apakšprocesam "[PP.BVS.Nr.5 Sūdzību izskatīšana un lēmumu apstiprināšana](#)".
- 1.7. Patstāvīgās prakses uzraudzības ietvaros noteikto pārbaudi kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai nodrošina vismaz divi BSN norīkoti eksperti:
 - 1.7.1. kuri ieguvuši otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību arhitektūras, būvinženiera vai saistītā inženierzinātnes studiju programmā;
 - 1.7.2. kuri ir būvspeciālisti izvērtējamā būvexpertīzes specialitātes darbības sfērā un vismaz 10 gadus ir praktizējuši atbilstošā darbības sfērā projektēšanā, būvdarbu vadīšanā vai būvuzraudzībā;
 - 1.7.3. kuru patstāvīgajā praksē pēdējo piecu gadu laikā nav konstatēti tādi profesionālās darbības un profesionālās ētikas pārkāpumi, par kuriem ir izteikts brīdinājums vai apturēta būvspeciālista sertifikāta darbība;
 - 1.7.4. kuri neatrodas interešu konflikta situācijā ar izvērtējamo personu.

2. Ikgadējā jeb 100% pārbaude

- 2.1. Ikgadējās jeb 100% pārbaudes ietvaros BSN nodarbinātais pārbauda, vai visi sertificētie būvspeciālisti ir izpildījuši noteiktos pienākumus attiecībā uz aktuālās informācijas ievadi BIS būvspeciālistu reģistrā un patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksas veikšanu (skat. 2.attēlu).

2.attēls. Ikgadējā jeb 100% pārbaudes procesa shēma

2.2. BSN nodarbinātais pieprasa PAIKN informāciju par būvspeciālistiem, kuri līdz normatīvajos aktos noteiktajam termiņam ir samaksājuši patstāvīgās prakses **uzraudzības gada maksu**:

2.2.1. ja būvspeciālists ir samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu, BSN nodarbinātais veic nepieciešamo datu ievadi BIS reģistra sadaļā “Uzraudzības maksājums” un BUP;

2.2.2. ja būvspeciālists nav samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu, BSN nodarbinātais ar vēstuli, kuru paraksta BSN vadītājs, pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā veikt nepieciešamo maksājumu.

2.3. Pēc noteiktā termiņa beigām BSN nodarbinātais atkārtoti pieprasa PAIKN informāciju par būvspeciālistiem, kuri ir samaksājuši patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu, un, ja būvspeciālists 30 dienu laikā nav samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu, tad BSN nodarbinātais veic nepieciešamo atzīmi BUP par nepieciešamību pieņemt lēmumu par sertifikāta apturēšanu uz laiku līdz attiecīgās samaksas veikšanai.

2.4. BSN nodarbinātais BIS reģistrā pārbauda būvspeciālista ievadītās informācijas apjomu par **patstāvīgo praksi**, pārliecinoties par iesniegtās informācijas ticamību un pilnīgumu:

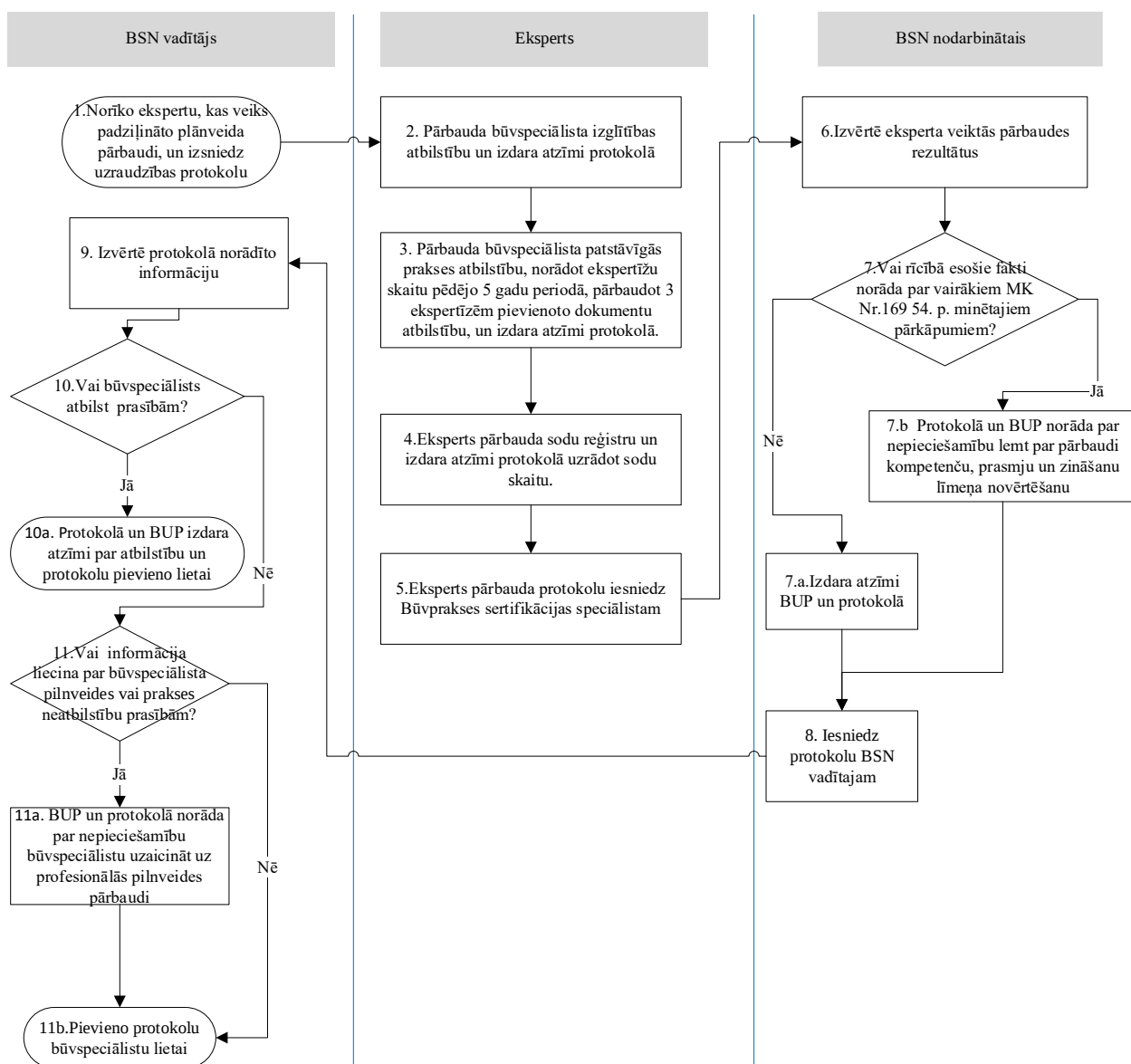
2.4.1. ja konstatē, ka BIS reģistrā būvspeciālists ir iesniedzis pilnīgu informāciju par iepriekšējā kalendārajā gadā veikto patstāvīgo praksi, BSN nodarbinātais veic attiecīgo atzīmi BUP;

- 2.4.2. ja konstatē, ka BIS reģistrā būvspeciālists nav iesniedzis vai ir iesniedzis nepilnīgu informāciju par iepriekšējā kalendārajā gadā veikto patstāvīgo praksi, BSN nodarbinātais veic attiecīgo atzīmi BUP un pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā iesniegt vai precizēt informāciju.
- 2.5. Pēc noteiktā termiņa beigām BSN nodarbinātais atkārtoti BIS reģistrā izvērtē informāciju par iepriekšējā kalendārajā gadā veikto patstāvīgo praksi un, ja būvspeciālists 30 dienu laikā nav aktualizējis patstāvīgās prakses informāciju noteiktajā apjomā, BSN nodarbinātais rīkojas atbilstoši situācijai:
- 2.5.1. ja BSN nodarbinātais ir saņēmis informāciju no būvspeciālista par patstāvīgās prakses neesamību atbilstošajā kalendārajā gadā un piecu gadu periodā būvspeciālists kopumā tikai vienu gadu nav veicis praktisko darbību attiecīgajā darbības sfērā, BSN nodarbinātais izdara par to atzīmi BUP;
- 2.5.2. ja BSN nodarbinātais ir saņēmis informāciju no būvspeciālista par patstāvīgās prakses neesamību atbilstošajā kalendārajā gadā un piecu gadu periodā (vai kopš sertifikāta piešķiršanas brīža) būvspeciālists kopumā divus gadus nav veicis praktisko darbību attiecīgajā darbības sfērā, BSN nodarbinātais izdara atzīmi BUP par nepieciešamību būvspeciālistu uzaicināt uz atkārtotu kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanu;
- 2.5.3. ja BSN nodarbinātais nav saņēmis nekāda veida informāciju no būvspeciālista, t.sk. arī informāciju, ka attiecīgā kalendārā gada ietvaros prakse nav veikta un tādēļ tā nav ievadīta BIS reģistrā, BSN nodarbinātais izdara atzīmi BUP par nepieciešamību pieņemt lēmumu par sertifikāta apturēšanu uz laiku līdz nepieciešamās informācijas iesniegšanai.
- 2.6. Būvspeciālista **profesionālās pilnveides** prasību izpildi pārbauda, ar oficiālu vēstuli plānveida jeb piecgades pārbaudes ietvaros lūdzot kompetences pārbaudes iestādi, kura sākotnēji piešķirusi būvprakses sertifikātu, sniegt informāciju par attiecīgo būvspeciālista apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem atbilstoši kompetences pārbaudes iestādes noteiktajam tēmu un apjomu sarakstam:
- 2.6.1. ja būvspeciālista profesionālā pilnveide atbilst pirmreizējā sertifikāta izdevēja institūcijas noteiktajam apjomam, BSN nodarbinātais par to izdara atzīmi BUP;
- 2.6.2. ja būvspeciālista profesionālā pilnveide neatbilst pirmreizējā sertifikāta izdevēja institūcijas noteiktajam apjomam, BSN nodarbinātais veic attiecīgo atzīmi BUP un pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā iesniegt vai precizēt informāciju.
- 2.7. Ja būvspeciālistam piecus gadus kompetences pārbaudes iestādes noteiktajā apjomā nav bijuši kompetenci paaugstinoši pasākumi sertifikātā norādītajā jomā un darbības sfērā, būvspeciālistu uzaicina uz profesionālās pilnveides pārbaudi.
- 2.8. BSN nodarbinātais BIS pārbauda informāciju par būvspeciālista **izglītības atbilstību** prasībām un izdara atzīmi BUP.
- 2.9. BSN nodarbinātais BIS pārbauda **Sodu reģistrā iekļauto informāciju**. Ja Sodu reģistrā ir informācija par attiecīgā būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumiem, tad BSN nodarbinātais BUP pie “veicamajām darbībām” norāda nepieciešamību pieņemt lēmumu par sertifikāta sfēras apturēšanu uz laiku.
- 2.10. Pēc pārbaudes BSN nodarbinātais BIS un BUP ievada pārbaudes veikšanas datumu un rezultātu.

3. Plānveida jeb piecgades pārbaude

- 3.1. Plānveida jeb piecgades pārbaudes ietvaros tiek pārbaudīta būvspeciālista piecu gadu laikā iesniegtā informācija par patstāvīgo praksi, izglītību, apgūtajām profesionālās pilnveides programmām un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem sertifikātā norādītajā darbības sfērā. Šajā pārbaudē katru gadu tiek pārbaudīti tie būvspeciālisti,

kuriem sertifikāts piešķirts vismaz piecus gadus, vai kopš iepriekšējās piecgades pārbaudes pagājuši jau pieci gadi atbilstoši BUP (skat. 3.attēlu).

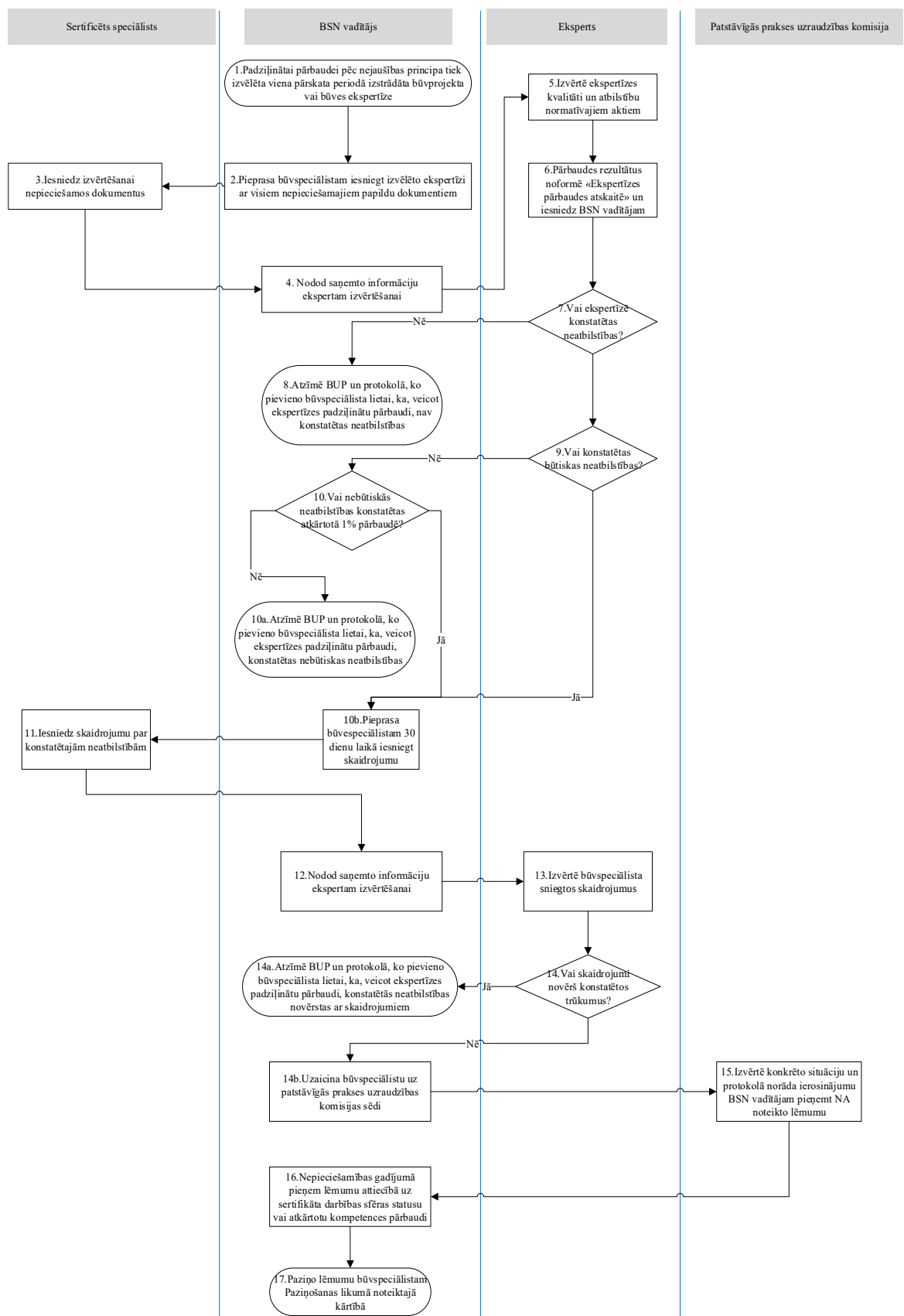
3.attēls. Plānveida jeb piecgades pārbaudes procesa shēma

- 3.2. BSN vadītājs atbilstoši līgumam par ekspertu pakalpojumiem norīko ekspertus, kuri veiks būvspeciālistu plānveida pārbaudi.
- 3.3. BSN vadītājs ekspertiem nodrošina piekļuvi BIS reģistram.
- 3.4. BSN vadītājs sagatavo un izsniedz ekspertiem uzraudzības protokolu (*Forma Nr.1*) par katru pārbaudāmo būvspeciālistu.
- 3.5. Eksperti pārbauda:
 - 3.5.1. vai būvspeciālists ir ieguvis otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību būvinženiera vai saistītā inženierzinātņu studiju programmā, un izdara atzīmi protokolā;
 - 3.5.2. vai būvspeciālista BIS uzrādītā profesionālā pilnveide pēdējo piecu gadu laikā par katru kalendāro gadu atbilst kompetences pārbaudes iestādes prasībām par profesionālo pilnveidi, norādot apmeklēto semināru kopējo skaitu;
 - 3.5.3. vai būvspeciālista BIS uzrādītā informācija par patstāvīgo praksi atbilst BSN prasībām, un izdara atzīmi protokolā, norādot, vai veikto ekspertīžu skaits pēdējo piecu gadu periodā ir vismaz trīs ekspertīzes (protokolā norāda kopējo skaitu par pēdējiem pieciem gadiem), kā arī norādot, vai ekspertīzēm pievienotie dokumenti ir

- atbilstoši (pārbauda trīs ekspertīzes, tai skaitā vienai no ekspertīzēm jābūt attiecināmai uz 3.grupas būvi, ja būvspeciālists pārskata periodā ir veicis ekspertīzi 3.grupas būvei);
- 3.5.4. vai Sodu reģistrā nav informācijas par būvspeciālista profesionālajiem pārkāpumiem, un izdara atzīmi protokolā, norādot to skaitu.
- 3.6. Eksperti piecgades pārbaudes protokolu (*Forma Nr.1*) iesniedz BSN nodarbinātajam, kurš izvērtē sūdzībās un iesniegumos norādītos, kā arī citos veidos iestādes rīcībā nonākušos faktus:
- 3.6.1. ja ir konstatēti vairāki maznozīmīgie profesionālās darbības pārkāpumi, tad protokolā un BUP veic atzīmi par nepieciešamību lemt par pārbaudi kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanai;
- 3.6.2. ja profesionālās darbības pārkāpumi netiek konstatēti, tad izdara atzīmi BUP un protokolā.
- 3.7. BSN nodarbinātais protokolā norādīto informāciju ievada BUP un iesniedz protokolu BSN vadītājam, kurš rīkojas atbilstoši norādītajai informācijai:
- 3.7.1. ja būvspeciālista darbība atbilst normatīvo aktu un BSN prasībām, tad rezultātus reģistrē BUP un protokolu pievieno būvspeciālista lietai;
- 3.7.2. ja būvspeciālista profesionālā pilnveide neatbilst kompetences pārbaudes iestādes noteiktajai pilnveides programmai piecu gadu periodā, tad būvspeciālists tiek uzaicināts uz profesionālās pilnveides pārbaudi un protokolu pievieno būvspeciālista lietai;
- 3.7.3. ja būvspeciālista patstāvīgā prakse neatbilst BSN noteiktajam apjomam vai būvspeciālista profesionālajā darbībā konstatēti vairāki maznozīmīgi profesionālās darbības pārkāpumi, tad būvspeciālists tiek uzaicināts uz atkārtotu kompetenču, prasmju un zināšanu līmeņa novērtēšanu, un protokolu pievieno būvspeciālista lietai.

4. Padziļinātā jeb 1% pārbaude

- 4.1. Padziļinātās jeb 1% pārbaudes ietvaros BSN vadītājs saskaņā ar Ekonomikas ministrijas 2018.gada 23.augusta rīkojumu Nr. 2.17-1/2018/52 “Par vadlīniju un prasību apstiprināšanu būvspeciālistu kompetences pārbaudes iestādēm un to publiskošanu”, nozīmē padziļinātai pārbaudei 1% no kopējā būvspeciālistu skaita, kas sertificēti būvekspertīzes specialitātē (*skat. 4.attēlu*).
- 4.2. Padziļinātai pārbaudei netiek izvēlēti būvspeciālisti, kuriem kopš pirmreizējās kompetences novērtēšanas nav pagājis viens gads.
- 4.3. Vienlaicīgi ar padziļināto pārbaudi būvspeciālistam tiek veikta arī piecgades pārbaude, ja atbilstoši BUP tai jābūt veiktai attiecīgā kalendārā gada ietvaros.

4.attēls. Padziļinātā jeb 1% pārbaudes procesa shēma

4.4. Padziļinātai pārbaudei tiek izvēlēta viena pārskata periodā būvspeciālista izstrādāta būvprojekta vai būves ekspertīze.

- 4.5. BSN vadītājs pieprasa būvspeciālistam iesniegt izvēlēto ekspertīzi ar visiem nepieciešamajiem papildu dokumentiem.
- 4.6. Saņemto informāciju BSN vadītājs nodod ekspertam, kurš izvērtē ekspertīzes atbilstību atbilstoši labās prakses principiem un pārbaudes rezultātus atspoguļo "Būvekspertīzes padziļinātās pārbaudes atskaitē uzraudzības plāna ietvaros" (*Forma Nr.4*).
 - 4.6.1. Vērtējot būvspeciālista veikto būves ekspertīzi, eksperts var ierosināt BSN iekļūt attiecīgajā būvniecības objektā. Būvspeciālista profesionālās darbības izvērtēšanu objektā veic BSN vecākais eksperts un savu vērtējumu noformē "Būves ekspertīzes pārbaudes atskaitē, ierodoties objektā" (*Forma Nr.3*).
 - 4.6.2. Ja būvspeciālista sagatavotajā ekspertīzes atzinumā tika konstatēti iespējami profesionālās darbības pārkāpumi vai arī ekspertam izvērtēšanas procesa noslēgšanai nepieciešama papildu informācija, BSN pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā sniegt nepieciešamo papildu informāciju vai arī skaidrojumu par pārbaudes ietvaros konstatēto.
- 4.7. Būvspeciālista skaidrojumus par ekspertīzē konstatētajiem trūkumiem izvērtē eksperts, kurš veica ekspertīzes pirmreizējo pārbaudi un:
 - 4.7.1. ja skaidrojumi novērš konstatētos trūkumus, BSN vadītājs atzīmē BUP, norādot, ka, veicot ekspertīzes padziļinātu pārbaudi, konstatētās neatbilstības ir novērstas ar skaidrojumiem;
 - 4.7.2. ja skaidrojumi nenovērš konstatētos trūkumus, BSN organizē patstāvīgās prakses uzraudzības komisijas sēdi atbilstoši apakšprocesā "PP.BVS.Nr.5 Sūdzību izskatīšana un lēmumu apstrīdēšana" noteiktajam.
- 4.8. Pēc padziļinātās pārbaudes veikšanas BSN vecākais eksperts veic atzīmes par kopējo pārbaudes rezultātu "Būvekspertīzes padziļinātās pārbaudes atskaitē uzraudzības plāna ietvaros" (*Forma Nr.4*) un BUP.

5. Saglabājamie dokumenti

Nr.p.k.	Dokumenta veids	Dokumenta atrašanās vieta*
1.	Uzraudzības protokols	<i>Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļa DVS</i>
2.	Būvprojekta/Būves ekspertīzes pārbaudes atskaite	
3.	Rīkojums par patstāvīgās prakses uzraudzības komisijas izveidošanu	
4.	Patstāvīgās prakses uzraudzības komisijas sēdes protokols	
5.	BUP pārskats gada beigās	

* Dokumentu kārtošana un uzglabāšana notiek saskaņā ar Birojā apstiprināto Lietu nomenklatūru.

Versija	Izmaiņu apraksts	Izmaiņu pamatojums
Nr.4	Liela apjoma izmaiņas.	Apakšprocesa precizēšana: * sadaļa par pēceksaminācijas pārbaudi dzēsta, jo minētās darbības tiek nodrošinātas 1% pārbaudes ietvaros; * samazināts numerācijas līmeņu skaits; * iekļauta Forma Nr.4 un BSN rīcība, vērtējot būvspeciālista profesionālo darbību, ierodoties būvniecības objektā;

		* izdarīta atsauce uz apakšprocesu PP.BVS.Nr.5.
Nr.5	Liela apjoma izmaiņas.	Apakšprocesa papildināšana.

Procesa izstrādātājs:
M.Kavosa, 67013346
Maija.Kavosa@bvkb.gov.lv

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU